ธัญลักษณ์ นวลักษณกวี เรื่อง/สัมภาษณ์

เสียง จาก คนในโลกเงียบ ผ่าน ล่ามภาษามือ : ผู้เชื่อมโยง ระหว่าง โลกแห่งความเงียบงัน กับ โลกของสรรพเสียง

ล่ามภาษามือ คนหูหนวก และวัดแม่พระฟาติมา

ทุกเช้าวันอาทิตย์ หากใครที่ได้ไปร่วมพิธีมิสซา ณ วัดแม่พระฟาติมา ดินแดง เป็นประจำคงจะชินตากับภาพของชายหนุ่มคนหนึ่งในชุดสีขาวกำลังออกท่าทาง โดยใช้มือและแขนแสดงสัญลักษณ์เป็นภาษามือแปลความหมายจากคำพูดของคุณพ่อซึ่งกำลังทำหน้าที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอยู่หน้าแท่นบูชา สีหน้าท่าทางของเขาดูมีชีวิตชีวาในขณะที่มือออกท่าทาง เช่นเดียวกับกลุ่มคนหญิงและชายกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะเมื่อบทเพลงบูชาขอบพระคุณพระเจ้าดังขึ้น พวกเขาและเธอต่างพากันออกท่าทางในลักษณะเดียวกับชายหนุ่มที่อยู่ข้างหน้า ในขณะที่เสียงร้องเพลงจากคริสตชนที่มาร่วมพิธีดังก้องโบสถ์ ...ใช่แล้ว! พวกเขาและเธอก็กำลังร้องเพลงอยู่เช่นกัน แต่เสียงร้องของเธอและเขาถ่ายทอดออกมาเป็นภาษามือที่แสดงถึงความศรัทธาในพระเจ้า ส่งผ่านสีหน้าและแววตาเปี่ยมสุขอย่างล้นพ้น

ชายหนุ่มผู้ทำหน้าที่ราวกับเป็นวาทยกร* หรือผู้ควบคุมวงดนตรีคนนี้ชื่อ **ณรงค์ ถนอมเล็ก** เขาเป็นล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก ส่วนกลุ่มหญิงและชายที่ออกท่าทางตามไปด้วย พวกเขาและเธอล้วนเป็นผู้พิการทางการได้ยิน หรือที่เราเรียกว่า "คนหูหนวก"

นับจากก้าวแรกในชีวิตที่ ณรงค์ ถนอมเล็ก เริ่มเหยียบเข้าสู่โลกแห่งความเงียบงันของกลุ่มคนหูหนวก เมื่อครั้งยังเป็นนักศึกษา เขาได้เข้าไปทำความรู้จัก พูดคุยและเป็นเพื่อนกับคนหูหนวกกลุ่มหนึ่ง ได้รู้จัก

---

* วาทยกร (conductor) หรือผู้อำนวยเพลง คือคนที่ตีความหมายของบทเพลง โดยเห็นภาพรวมทั้งหมดของวงดนตรี มีหน้าที่ดึงความสัมพันธ์ของเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นออกมาเพื่อสอดผสานรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน อาจกล่าวอีกนัยได้ว่า วาทยกร เป็นผู้ที่สื่อสารกับนักดนตรีด้วยภาษามือ เป็นเหมือนภาษาใบ้ที่ใช้กับดนตรี พร้อมกันนี้วาทยกรต้องมีความเป็นผู้นำที่สามารถให้ความเชื่อมั่นแก่นักดนตรีด้วย เสมือนผู้กำกับ ... (ที่มา : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี)

ภาษามือที่คนหูหนวกใช้สื่อสารกัน ได้ฝึกการใช้ภาษามืออย่างสนใจ และเอาจริงเอาจัง กระทั่งจับพลัดจับผลูได้เข้าเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรล่าม (ภาษามือไทย) วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งนำเขาไปสู่เส้นทางชีวิตและการทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ล่ามภาษามือของสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยที่ทำให้เขาต้องคลุกคลีใกล้ชิดกับกลุ่มคนหูหนวกมาโดยตลอด จนกระทั่งมาเป็นล่ามภาษามือให้คนหูหนวกที่มาวัดฟาติมาทุกวันอาทิตย์

คุณณรงค์ เล่าให้ฟังถึงจุดเริ่มต้นในการเป็นล่ามภาษามือให้กับคนหูหนวกที่วัดฟาติมาว่า เริ่มจากเขาชวนเพื่อนซึ่งเป็นคนหูหนวกมาที่วัดฟาติมา แล้วแอบแปลบทเทศน์ของพระสงฆ์ให้เพื่อน ซึ่งเพื่อนรู้สึกชอบมากและอยากมาที่วัดอีก เขาจึงไปขออนุญาตจากคุณพ่อวิชชุกร เกตุภาพ คุณพ่อเจ้าอาวาสในขณะนั้น ซึ่งท่านก็เห็นด้วยเนื่องจากท่านเองมีความคิดอยู่แล้วที่จะให้คนพิการได้มีโอกาสมาร่วมในพิธีมิสซา คุณพ่อบอกให้เขาขึ้นมาแปลหน้าพระแท่นซึ่งหมายถึงแถวหน้าสุดของวัด นับจากวันนั้นจนมาถึงวันนี้ คริสตชนที่มาวัดฟาติมาจึงเห็นเขาทำหน้าที่ล่ามภาษามือให้แก่คนหูหนวกเสมอมา ในจำนวนคนหูหนวกที่มาวัดฟาติมานี้ มีหลายคนเคยนับถือศาสนาพุทธมาก่อน แต่เมื่อได้รู้จักกับคุณณรงค์ ได้เข้าใจในสิ่งที่คุณณรงค์ถ่ายทอดเป็นภาษามือ ได้รู้ซึ้งว่าศาสนาช่วยให้เขามีสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ยังผลให้คนหูหนวกบอกต่อๆ กันและไปชักชวนกันมาเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ กระทั่งนำไปสู่การจัดตั้งชมรมคนหูหนวกคาทอลิกแห่งประเทศไทย หรือ DCAT : Deaf Catholic Association of Thailand ถึงวันนี้ วัดฟาติมา ดินแดง จึงกลายเป็นศูนย์กลางของฆราวาสหูหนวกที่จะมาร่วมพิธีมิสซาบูชาขอบพระคุณโดยมีล่ามแปลภาษามือ ได้มารวมกลุ่มศึกษาพระคัมภีร์ มาเรียนคำสอนทุกวันอาทิตย์ และร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น

คุณมงคล มุกปักษาเจริญ อายุ ๕๖ ปี และ**คุณสุมาลี มุกปักษาเจริญ** อายุ ๕๒ ปี คู่สามีภรรยาซึ่งเป็นคนหูหนวก ทั้งคู่เป็นชาวพุทธที่ปัจจุบันเปลี่ยนมาเป็นคริสตชนแล้วคุณมงคลเล่าว่า *"ตอนที่ยังนับถือพุทธยังไม่รู้จักคาทอลิกเลย เวลามีความทุกข์ใจไม่เคยรู้เลยว่าศาสนาพุทธช่วยอะไร ไม่รู้แม้สักนิดเดียว มาถึงจุดนี้แล้ว ไม่ใช่ว่าเราลำเอียง แต่ศาสนาคริสต์ชัดเจนมากในเรื่องของชีวิต ผมมีพระเจ้า มีสิ่งที่เข้ามาในชีวิต เป็นสิ่งที่เติมเต็ม จากเดิมที่ไม่ได้บอกว่าขาด แต่ไม่รู้เลยน่ะ ก็ไม่ได้รู้สึกอะไรกับศาสนาพุทธว่าดีไม่ดียังไง ตอบไม่ได้ ผมไปนั่งสวดมนต์กับชาวพุทธในวัด ไปนั่งพนมมือ แต่เขาพูดอะไรกันก็ไม่รู้ เมื่อผมมาที่นี่ก็รู้สึกว่าที่นี่เป็นคำตอบเลย รู้สึกว่าเห็นภาพชัดเจน มีสื่อต่างๆ เป็นศาสนาที่มีความสมดุลมากๆ ในเรื่องของคำสอนไม่เอนไปทางใดทางหนึ่ง เข้ามาเห็นรูปต่างๆ ก็สอนใจเรา เห็นพระเยซูเจ้าถูกตรึงบนไม้กางเขนก็เปิดใจแล้ว และรูปพระต่างๆ ที่อยู่รอบวัด รวมทั้งสื่อต่างๆ ที่เป็นคำสอนทำให้ผมเปิดใจและเข้าใจ จึงมาเรื่อยๆ ทุกอาทิตย์ ตอนนี้ผมมีความสุขดีมาก"*

คุณมงคลพูดด้วยภาษามือโดยมีคุณณรงค์เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดให้ เขายังบอกอีกว่า *"จริงๆ แล้วภรรยาเป็นผู้ชักนำ มีอิทธิพลมากกว่าผม ผู้หญิงน่ะ เปิดใจได้ง่ายกว่า ผู้ชายมีความยากในการเชิญชวนนะ แต่*

สุดท้ายแล้วเราก็เปิดใจกับพระเจ้า" เมื่อคุณมงคลเล่ามาถึงตรงนี้ คุณสุมาลีจึงเสริมขึ้นว่า *"แรกๆ เขาไม่สนใจ"* คุณสุมาลีส่งภาษามือบอกกับสามีของเธอ *"เธอตอบฉันว่า นอนดีกว่า ไปทำไมวัด ฉันก็มาของฉันคนเดียว ระยะแรก ตอนแรกก็ไม่อยากมานะ แต่เพื่อนพยายามมาชวนเสมอ อดทนที่จะมาหา มาเยี่ยม พอฉันได้มาก็เปิดใจกับพระเจ้า และ**ชอบมากเลยคำสอนในเรื่องความรักของพระเจ้า ความรักไม่มีคำอื่นจะมายิ่งใหญ่เท่าคำนี้ สำคัญที่สุด คำสอนเรื่องความรัก เพราะเมื่อก่อนฉันไม่รู้เลยว่าความรักคืออะไร ความจริงใจคืออะไร การให้คืออะไร คุณค่าและความหมายของจิตตารมณ์ คำว่า "รัก" คำเดียวนี่คืออะไรแน่ เมื่อเข้าใจความรักจากพระเจ้า ซึ่งชัดที่สุด และความรักเป็นคำสอนของทุกคนในโลก ไม่ใช่แค่ของคริสต์หรอก พระเจ้าช่วยให้ฉันรักคนอื่นเป็น พระองค์สอนให้เรารักคนทั้งโลก รักยังไง รักคนที่มีความแตกต่าง รักคนที่มีความบกพร่องกว่าเรา หรือเกลียดราวศัตรู** อย่างเวลาเจอปัญหาส่วนตัว ทุกข์ใจมีคนมาทำ มีผลต่อชีวิตของเขา เขาจะแก้ไขปัญหาอย่างไร การแก้ปัญหาทำให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น ปัญหาไม่ใช่เป็นอุปสรรคทำให้ล้มเหลว แต่ปัญหาทำให้เข้มแข็ง ทุกคนก็บ่นมีปัญหาในชีวิตทั้งนั้นแหละ แต่เราเรียนรู้หรือยังว่าปัญหานั้นช่วยอะไรเรา **ชีวิตฉันเปลี่ยนไป ไม่เหมือนเดิม วันนี้แม้มีปัญหา แต่เรามีความสุข เพราะมีภูมิต้านทานภายใน เมื่อคิดถึงพระเจ้า เรื่องนั้นไม่ใช่ปัญหาอีกต่อไป** ถ้าคิดว่าพระองค์เล็กกว่าปัญหา เราก็มีปัญหา พระองค์ใหญ่กว่าปัญหาเสมอ"

เช่นเดียวกัน **คุณสินชาย โฆสะวรรณะ อายุ ๕๔ ปี** เพื่อนของคุณมงคลและคุณสุมาลี คุณสินชายบอกว่า ศาสนามีผลต่อชีวิตของเขา ช่วยให้เขามีความศรัทธา และกลับใจเป็นคนดี คุณสินชายเล่าว่า เขาเคยมีความทุกข์เมื่อครั้งที่แม่ของเขาป่วยหนักและเสียชีวิตในเวลาต่อมา เขาคิดว่าแม่ช่วยอวยพรเขาให้ได้พบกับเพื่อนซึ่งชวนเขาให้มาวัดฟาติมา ทำให้เขาได้เรียนคำสอน รู้จักแม่พระ รู้จักคำสอนของนักบุญ รู้จักศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ รู้ว่าศีลมหาสนิทเป็นพระกายและพระโลหิตของพระเยซูเจ้า เรียนรู้ทุกอย่างตั้งแต่พื้นฐานเป็นขั้นๆ จนกระทั่งเข้าใจและเกิดการยอมรับความเชื่ออย่างมั่นคงเป็นเวลาปีครึ่ง กระทั่งต่อมาได้รับศีลล้างบาป ได้เป็นคาทอลิก และมีชื่อนักบุญประจำตัวคือ นักบุญเปาโล

ด้วยการสนับสนุนจากคุณพ่อเจ้าอาวาสวัดแม่พระฟาติมา ได้เปิดมิติใหม่ทางด้านศาสนาให้แก่คนหูหนวกในสังคมไทย โดยปกติแล้วคนหูหนวกไม่ค่อยมีโอกาสได้เข้าใจว่าศาสนามีผลต่อชีวิตจิตใจของพวกเขาอย่างไร เพราะลำพังการใช้ชีวิตของคนหูหนวกในโลกของคนปกตินั้น พวกเขายังถูกจำกัดการรับรู้ เพราะปัญหาของคนหูหนวก คือ การเข้าไม่ถึงข้อมูลข่าวสาร คนหูหนวกรับข้อมูลได้แค่ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของคนหูดี คนหูหนวกต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านล่ามภาษามือ ล่ามภาษามือ คือผู้ถ่ายทอดเสียงให้คนหูหนวก ช่วยให้คนหูหนวกเข้าใจได้ดีขึ้น และจอล่ามภาษามือดังที่เราเห็นในทีวีโดยเฉพาะช่อง ๑๑ จึงช่วยให้คนหูหนวกเข้าถึงข้อมูลได้ดีขึ้น และตัวอักษรวิ่งก็มีประโยชน์สำหรับคนหูหนวกที่รู้หนังสือ

ในจำนวนของคนพิการทุกประเภทนั้น คนหูหนวกจัดได้ว่าเป็นคนพิการที่ได้รับการพัฒนาน้อยที่สุด คนหูหนวกที่จบชั้น ป.๖ มีทักษะด้านการอ่านเขียนเท่ากับเด็ก ป.๒ และผลการวิจัยอีกจำนวนมากพบว่าระดับสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีหลากหลายคล้ายเด็กทั่วไป แต่เหตุที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเด็กทั่วไปเนื่องจากอุปสรรคเกี่ยวกับภาษา และเนื่องจากคนหูหนวกรับรู้ทางสายตาเป็นหลัก ถ้าเป็นเรื่องรูปธรรมพวกเขาจะเรียนรู้ได้เร็ว แต่ถ้าเป็นเรื่องนามธรรม เช่น ความดี ความชั่ว จินตนาการ หรือจินตภาพ จึงเป็นเรื่องยากที่พวกเขาจะเข้าใจ

เรื่องนี้**คุณกำพล สุวรรณรัต** ประธานมูลนิธิส่งเสริมและพัฒนาคนหูหนวกไทย และเป็นครูสอนล่ามภาษามือในโครงการอบรมล่ามภาษามือของวิทยาลัยแสงธรรม ได้ให้ทัศนะในฐานะที่เขาก็เป็นคนหูหนวกคนหนึ่งว่า *"คนทั่วไปมักจะมองว่าคนหูหนวกมีความยากลำบากน้อย ไม่ต้องการความช่วยเหลือ พูดก็จริงว่า ภาพโดยรวมของเราในเรื่องความยากลำบากในการเดินทางหรือเคลื่อนไหวนั้นไม่เป็นอุปสรรค แต่เรื่องของชีวิต ทัศนคติที่จะเป็นมนุษย์ที่ครบครันได้ก็เป็นเรื่องที่เป็นปัญหาของพวกเรา เราก็ต้องปรับ เช่น เรื่องของวัฒนธรรม เราก็ต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของสังคมทั่วไป และต้องเรียนรู้ด้วยว่าสิ่งไหนเป็นวัฒนธรรมของเรา* ***สังคมทั่วไปจะบอกว่าคนหูหนวกเห็นแก่ตัว ไม่มีน้ำใจ เวลาเห็นอะไรที่ต้องให้ความช่วยเหลือ ต้องให้ก่อน มักจะไม่ให้ มักจะอยู่เฉย ๆ นิ่งเฉยกับการทำความดี เพราะว่าคนหูหนวกไม่ได้รับการตักเตือน หรือได้รับการสอนเรื่องมโนธรรมว่าเราจะต้องรู้สึกเกรงอกเกรงใจ หรือต้องมีมารยาททางสังคม ไม่มีคำเตือน และก็ไม่มีคำชมเชยในการที่เขาทำถูกหรือทำผิด เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ก็ไม่ช่วยหล่อหลอมเขาให้มีมโนธรรมที่จะรู้ว่าสิ่งไหนควรทำสิ่งไหนไม่ควรทำ จึงไม่มีจริตหรือนิสัยเหมือนคนทั่ว ๆ ไป*** *คนทั่วไปจึงมองคนหูหนวกว่าเห็นแก่ตัว พอไปต่อว่าคนหูหนวก คนหูหนวกก็ไม่พอใจ คนหูหนวกจึงไม่เข้าใจเสียทีว่าทำไมคนทั่ว ๆ ไปจึงคิดกับเขาว่า เขาเป็นคนเห็นแก่ตัว"*

*"สิ่งที่จำเป็นที่จะแก้ไขปัญหานี้ จึง****ต้องให้การอบรมแก่คนหูหนวกตั้งแต่เด็ก ๆ สอนเขาด้วยภาพ ชี้ให้เห็นว่าสิ่งนี้ดี สิ่งนั้นไม่ดี หรือเหตุการณ์ในขณะนั้นต้องมีคนที่เข้าใจเขาและสามารถชี้ให้เห็นเลยว่า สิ่งนั้นทำได้ สิ่งนั้นทำไม่ได้ นี่คือการทำให้คนหูหนวกปรับโลกทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติ และอยู่ร่วมกับสังคมได้ดีขึ้น"***

ล่ามภาษามือ : ผู้เชื่อมโยงระหว่างโลกของคนปกติกับโลกของคนหูหนวก

มีข้อมูลระบุว่า ในประเทศไทยมีคนหูหนวกจำนวนเป็นแสนคนทั่วประเทศ แต่มีล่ามภาษามือไม่เกิน ๑๐๐ คน ซึ่งถือเป็นจำนวนที่น้อยมาก

คุณกำพล สุวรรณรัต บอกว่า คนทั่วไปจะเข้าใจความพิการอื่น ๆ ดีแล้ว แต่สำหรับคนหูหนวกถือเป็นความพิการที่คนทั่วไปยังไม่ค่อยเข้าใจนัก คนตาบอดได้รับการพัฒนาดีก็เพราะพวกเขาอาศัยสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการสนับสนุนจากสังคม ปัจจุบันคนตาบอดสามารถเรียนในระดับสูง ๆ ได้ แต่คนหูหนวกยังพัฒนาตัวเองไม่ได้ คนหูหนวกยังเรียนในระดับสูงไม่ได้ เพราะต้องใช้ล่ามภาษามือ คุณกำพลจึงมองว่า ปัญหาของล่ามภาษามือที่มีน้อยเกินไปนั่นเองที่เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลและความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ของคนหูหนวก

สำหรับคุณณรงค์ ถนอมเล็ก การเป็นล่ามภาษามือช่วยถ่ายทอดและสื่อความหมายเกี่ยวกับพระคัมภีร์ คำสอน และพิธีกรรมทางศาสนาให้แก่ฆราวาสหูหนวกทุกวันอาทิตย์ที่วัดฟาติมา ยิ่งทำให้เขาเห็นถึงความสำคัญและจำเป็นของล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวกมากขึ้น เพราะเมื่อคนหูหนวกที่สนใจเรื่องคำสอนของศาสนาคริสต์มีจำนวนเพิ่มขึ้น ในขณะที่มีเขาเพียงคนเดียวที่

สามารถทำหน้าที่ล่ามภาษามือได้ ความคิดที่จะทำให้เกิดล่ามภาษามือในแวดวงพระศาสนจักรคาทอลิกจึงเกิดขึ้น เขาจึงนำแนวความคิดนี้ไปขออนุญาตจากคุณพ่อวัชศิลป์ กฤษเจริญ จิตตาภิบาล/เลขาธิการคณะกรรมการเพื่อการธรรมทูต กระทั่งนำมาสู่หลักสูตรอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน และทักษะการใช้ภาษามือสื่อสารเพื่อการอภิบาล วิทยาลัยแสงธรรม โดยร่วมมือกับมูลนิธิส่งเสริมและพัฒนาคนหูหนวกไทย และชมรมคนหูหนวกคาทอลิกแห่งประเทศไทย จึงมีบุคลากรในแวดวงพระศาสนจักรที่สนใจและสมัครมาเรียนซึ่งมีทั้งบราเดอร์ ซิสเตอร์ ครูคำสอน เจ้าหน้าที่จากอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และสังฆมณฑลราชบุรี รวมประมาณ ๑๐ กว่าคน

คุณณรงค์ เล่าให้ฟังถึงหลักสูตรอบรมภาษามือนี้ว่า เป็นการอบรมพื้นฐาน ๓๐ ชั่วโมง โดยกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นมีทั้งการฝึกปฏิบัติจากครูภาษามือซึ่งเป็นคนหูหนวก คือ คุณกำพล สุวรรณรัตน์ ประธานมูลนิธิส่งเสริมและพัฒนาคนหูหนวกไทย และคุณทฤษฎี เบญจาศิริวัฒน์ ครูสอนภาษามือจากวิทยาลัยราชสุดาฯ ซึ่งจะสอนสัญลักษณ์ภาษามือ ตั้งแต่การทักทายกัน การนับเลข สีต่างๆ สิ่งของต่างๆ วันเดือนปี เวลา ฤดู บุคคล อาชีพ สถานที่สำคัญ และคำต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ฯลฯ ส่วนคุณณรงค์จะเป็นผู้สอนทักษะการใช้ภาษามือเพื่อการอภิบาล โดยนำบทภาวนาต่างๆ มาตีความแล้วแปลเป็นภาษามือ ฝึกปฏิบัติในกลุ่มผู้เข้าอบรม รวมถึงการจัดกิจกรรมสันทนาการต่างๆ ร่วมกับโรงเรียนโสตศึกษา จ.นครปฐม เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ฝึกทักษะการใช้ภาษามือกับคนหูหนวก รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์และสานความเข้าใจระหว่างคนปกติและคนหูหนวกในสังคมไทย

ถึงแม้วันนี้ พันธกิจในการเพิ่มจำนวนล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวกจะเพิ่งเริ่มต้นได้ไม่นานนัก แม้พันธกิจนี้จะเต็มไปด้วยข้อจำกัดของบุคลากร ประสบการณ์ และเวลา แต่ด้วยหัวใจที่อยากทำงานช่วยเหลือคนหูหนวก ให้คนหูหนวกในสังคมไทยได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม ได้ปรับทัศนคติและโลกทัศน์อันจำกัดให้เปิดกว้าง เพื่อให้คนหูหนวกสามารถอยู่ร่วมกับคนทั่วไปได้อย่างเข้าใจกันมากขึ้น และนี่คือความภาคภูมิใจของล่ามภาษามือ : ผู้เชื่อมโยงระหว่างโลกของสรรพเสียงและโลกแห่งความเงียบงัน ให้มาบรรจบพบกันบนความเข้าใจ นั่นเอง

ความรู้สึกจากผู้เข้าอบรมหลักสูตรล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก

ศิริลักษณ์ เบญจภุมริน
เจ้าหน้าที่ศูนย์คริสตศาสนธรรม ราชบุรี (ศูนย์คำสอน) รับผิดชอบงานพระคัมภีร์

ทำงานด้านคำสอนด้วยและพอได้รับข้อมูลว่ามีผู้พิการทางการได้ยินอีกเยอะที่ต้องการรู้เรื่องของพระเจ้าเพื่อเป็นที่พึ่งทางใจ ก็เลยรู้สึกว่า ถ้าเราสามารถสื่อสารกับเขาได้ เราก็มีส่วนจะช่วยเขาได้ ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุย การให้กำลังใจ หรือการสอนศาสนาให้กับพวกเขา ก็เลยสนใจมาเรียน พอมาเรียนแล้ว ดีค่ะ ที่บ้านเกิดมีน้องคนหนึ่งอยู่หลังบ้านเรา นี่เป็นส่วนหนึ่งด้วยแหละ แล้วพอเรามาเรียนภาษามือก็นึกถึงเขา พอเรากลับไปบ้านตอนปีใหม่ได้มีโอกาสคุยกับเขา จากที่เราได้เรียนมาไปถามเขาได้ ก็คุยสื่อสารกันได้รู้เรื่อง โดยส่วนตัวก็ไม่ได้คิดว่าคนพิการต่ำกว่าเรานะ เพียงแต่รู้สึกว่าบางครั้งพอเห็นคนที่ด้อยกว่าเราเราก็อยากจะช่วย เพียงแต่เราไม่รู้ว่าเราจะช่วยยังไง และเมื่อก่อนพอเจอคนหูหนวกเราก็ไม่ได้คิดว่ามีภาษามือที่ใช้คุยกันได้ พอมีโอกาสตรงนี้ก็ทำให้เราคิดว่า มันมีหนทางที่เราจะอยู่กับพวกเขาได้ จะให้กำลังใจพวกเขาได้ ว่าเราไม่ได้มีความแตกต่างกันนะ

กฤติยา อุตสาหะ
เจ้าหน้าที่ศูนย์คริสตศาสนธรรม ราชบุรี (ศูนย์คำสอน) รับผิดชอบงานวิชาการ - อบรม

จอยคิดว่า คนหูหนวกเป็นเหมือนของขวัญที่พระเจ้าประทานให้มาอยู่ในโลกใบเดียวกัน เพราะว่ามันเป็นความเอื้ออาทรที่เราอยู่ด้วยกันแล้วรู้สึกว่า เขาทำไม่ได้ แล้วเราไปเติมเต็ม ในส่วนที่เราไม่ได้ เราไม่รู้ เขาก็มาเติมเต็ม อย่างเช่น ตอนอยู่ในกลุ่มที่มีคนพูดได้แค่ ๒ คน แล้วที่เหลือพูดไม่ได้หมดเลย เขารู้ว่าจอยคุยกับเขาไม่ได้ แต่เขาเติมเต็มให้รู้สึกว่า เราเหมือนกัน น้ำใจที่เขาให้ ความจริงใจ จอยประทับใจมาก ความน่ารักของเขา แรงบันดาลใจจริงๆ เกิดจาก จะทำอย่างไรเวลาที่เราอยู่ด้วยกัน แล้วเราสื่อสารกันได้ แค่นั้นน่ะ ง่ายๆ

แขวิไล จิตอำไพ
เจ้าหน้าที่แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

คนหูหนวกเขามีมุมน่ารักๆ เยอะนะ เขามีมุมที่ทำให้คนปกติอย่างเราแอบอิจฉาเขาเหมือนกัน เขาเป็นคนอารมณ์ดีมากและขี้เล่น จนทำให้เรารู้สึกว่าอยู่ใกล้ๆ เขาแล้วสบายใจ ซึ่งเขาไม่ได้มีท่าทีว่าเขาแปลกแยกจากพวกเรา เขาพยายามจะเข้าใจพวกเราด้วยซ้ำ แต่บางทีคนนอกไม่พยายามจะเข้าใจเขาไง อย่างอาจารย์จะเล่าเรื่องของวัฒนธรรม ว่าคนจะไปดันหลังเขาบ้าง ไปบีบแตรใส่เขาทั้งๆ ที่รู้ว่าเขาไม่ได้ยิน บางทีไปตบมือทำหน้าทำตาใส่เขา ถามว่าความรู้สึกของคน ทุกคนรู้สึกได้หมด เขารู้สึกเหมือนเราทุกอย่าง เพียงแต่เขาไม่ได้ยินเท่านั้นเอง ก็อยากจะเป็นเสียงสะท้อนของคนหูดีให้เข้าใจวัฒนธรรมของเขาบ้าง เรียนรู้ที่จะรู้จักเขาบ้าง แล้วจะรู้สึกว่าเขาเป็นกลุ่มคนที่น่ารัก

บราเดอร์ธีรพงษ์ ก้านพิกุล
วิทยาลัยแสงธรรม

พอมาเรียน ใจผมก็อยากเป็นเพื่อนกับเขา ผมอยากเป็นเพื่อนกับคนหูหนวก แล้วพอมาเรียนเรื่อยๆ ไม่เฉพาะแค่คนหูหนวกแล้ว ผมก็อยากเป็นเพื่อนกับคนพิการ เพราะเขาไม่เหมือนเรา การช่วยเขา ก็เหมือนเขาช่วยเราด้วย เรายิ่งให้ก็ยิ่งได้รับจากเขาด้วยเหมือนกัน ยิ่งให้ความรักเขา เราก็ได้รับความรักจากเขาเหมือนกัน ทำให้ทัศนคติการมองคนพิการของผมเปลี่ยนไปหมดเลย มันไม่ใช่แค่คำสอนของพระเยซูเจ้าบอกให้รักกันทุกคนเท่ากัน มันไม่ใช่แบบนั้น อยากให้มองเขาเป็นมนุษย์คนหนึ่ง มนุษย์ทั้งหลายต้องเปิดใจเข้าหาคนพิการ ต้องมองเขา เขาเป็นคนนะ ถ้าคุณลองไปที่ไหนที่ไม่มีใครรู้จักคุณที่ไม่มีใครพูดภาษาเดียวกับคุณ คุณจะรู้สึกยังไง คุณก็เหมือนเป็นคนพิการไปเลย ได้แต่มอง สังเกตภาพ คนหูหนวกเขาก็ต้องมองภาพ เสียงไม่ได้ยิน ก็เลยไม่รู้จะสื่อยังไง อยากให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มคนพิการ อยากให้เขาได้รู้จักพระเจ้า เมื่อเขาได้รู้จักพระเจ้าเขาจะเกิดการเปลี่ยนแปลงตัวของเขา หากเขารู้สึกว่า เขาเป็นคนพิการแล้ว สังคมบางแห่งก็ยิ่งมองเขาด้อยไปอีก เขาก็ยิ่งไม่เห็นคุณค่าของชีวิต อย่างแรกคือ ยกย่องให้เกียรติในตัวเขา ให้เขารู้ว่าเขามีคุณค่า อยากให้สังคมคาทอลิกเปิดกว้างกับคนพิการนี่คือความเข้าใจ อยากให้รู้จักมากขึ้น การเปิดหัวใจสำคัญมากๆ

ข้อมูลอ้างอิง :
เสียงจากโลกเงียบ
สารคดีประสบการณ์ชีวิตคนพิการ
จัดพิมพ์โดย
แผนงานสร้างเสริมสุขภาพคนพิการในสังคมไทย
ผู้เขียน
วีระศักดิ์ จันทร์ส่งแสง